

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 8. april 2024

Sak 2024/174 – Kystlaget Nesna Skøytevern - org.nr. 928 456 560 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Shabneet K. Bains og Elisabeth Ekberg

Sakens bakgrunn

- (1) Kystlaget Nesna Skøytevern (klager) søkte 25. april om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 57 717 kroner etter forenklet modell.
- (2) Klager kontaktet Lotteritilsynet per e-post samme dag, med spørsmål om hvorfor beregnet søknadsbeløp ikke stemte med organisasjonens regnskap. Tilsynet besvarte henvendelsen i e-post 10. mai 2023, og opplyste også at foreningen er et underledd som må søke gjennom et sentralledd.
- (3) Klager etterspurte 17. august 2023 tilbakemelding fra Lotteritilsynet om søknaden var behandlet/var under behandling. Tilsynet besvarte henvendelsen samme dag, og viste til at svar på innsendte søknader var forventet i midten av desember.
- (4) Lotteritilsynet avslo søknaden 20. desember 2023, med den begrunnelse at klager er et underledd av Forbundet Kysten og derfor ikke kan søke på selvstendig grunnlag.
- (5) Klager påklaget vedtaket 27. desember 2023 og innga supplerende merknader til klagen i e-post 4. januar 2024. Det vises til at foreningen søkte om merverdiavgiftskompensasjon på selvstendig grunnlag i april 2023, fordi foreningen tolket regelverket slik at søknaden enten kan sendes enkeltvis eller gjennom en form for paraplyorganisasjon. Klager hevder også at foreningen kontaktet tilsynet for å være sikker på at søknaden var mottatt og at den ville bli behandlet. Ifølge klager bekreftet tilsynet at det ikke var nødvendig å sende en ny søknad gjennom Forbundet Kysten, og ga ikke noen antydning om at foreningen er et underledd av Forbundet Kysten og derfor ville få avslag på søknaden. Klager anfører at dersom foreningen hadde blitt informert om at det ikke kunne søkes på selvstendig grunnlag, ville foreningen levert ny søknad gjennom Forbundet Kysten innen søknadsfristen.
- (6) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 25. januar 2024 til Lotterinemnda for behandling.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (7) Klager sendte 26. januar 2024 og 29. januar 2024 utfyllende merknader til Lotteritilsynets innstilling til Lotterinemnda. Det vises til at foreningen i kvitteringen på mottatt søknad, ikke ble informert om at søknaden ville bli avslått. Klager anfører at tilsynet skulle informert om at foreningen måtte søke gjennom Forbundet Kysten i henvendelsene der det ble orientert om at søknadsbeløpet ville bli redusert. Det vises også til at tilsynets e-post 10. mai 2023 ikke ble sendt til forenings innboks i Altinn.
- (8) Klager viser videre til at foreningen fant det hensiktsmessig å kopiere vedtektene til Forbundet Kysten. Utover dette har klager aldri oppfattet Forbundet Kysten som foreningens sentralledd. Alle kystlag har tilsvarende vedtekter, og klager er ikke et underledd av disse av den grunn. Forbundet Kystens medlemmer betaler medlemskontingent direkte til Forbundet Kysten, og ikke til Kystlaget Nesna Skøytevern. Klager har aldri mottatt fakturaer fra Forbundet Kysten, og har heller ikke betalt noen form for kontingent eller avgift. Klager fremhever at det er søkt om opptak i organisasjonen Norsk Fartøyvernforening, og at denne organisasjonen kan oppfattes som klagers sentralledd dersom søknaden eventuelt blir innvilget. Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.
- (9) Lotterinemnda etterspurte i e-post 9. februar 2024 informasjon fra foreningen. Klager bekreftet at foreningen per telefon fikk informasjon fra Lotteritilsynet om at det ikke var nødvendig å sende inn ny søknad. Ifølge klager har foreningen henvendt seg til tilsynet flere ganger per telefon i perioden april 2023 til august 2023, uten å få informasjon om at søknaden ville bli avslått. Klager bekreftet også at foreningen ikke har mottatt tilsynets e-post 10. mai 2023.

Det rettslige grunnlaget

- (10) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (11) Det følger av forskriften § 4 at enkeltstående søkere og sentralledd som kommer inn under forskriften § 3 er søknadsberettiget. Søknadsberettigede kan velge å søke etter forenklet modell eller dokumentert modell. Underledd og aksjeselskap kan ikke søke på selvstendig grunnlag og må benytte søknadsmodellen som sentralleddet eller den enkeltstående organisasjonen velger.
- (12) Sentralledd er en juridisk selvstendighet enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter samordner regional- og/eller lokalledd med felles formål, jf. forskriften § 2 bokstav b.
- (13) Underledd er en samlebetegnelse for regional- og lokalledd, jf. forskriften § 2 bokstav e. Et regionalledd er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter er tilknyttet et sentralledd, og som har ett eller flere lokalledd tilknyttet seg, jf. forskriften § 2 bokstav c. Lokalledd er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som organisatorisk eller gjennom vedtekter har tilknytning til regional- og/eller sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav d.
- (14) Av lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i

saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (15) Kystlaget Nesna Skøytevern sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 20. desember 2023 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2022.
- (16) Underledd kan ikke søke på selvstendig grunnlag og må fremme søknaden gjennom et sentralledd, jf. forskriften § 4. Regelverket åpner ikke for at det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen. Et underledd er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter har tilknytning til regional- og/eller sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav e, jf. bokstav d. Bakgrunnen for regelen er hensynet til effektiv forvaltning av ordningen. Fordi sentralletet samordner søknadene for underleddene, kan Lotteritilsynet forholde seg til en samlet søknad fremfor flere enkeltsøknader. Det vises for øvrig til tilsynets innstilling side 3 for en nærmere begrunnelse for regelen om at underledd må søke gjennom et sentralledd.
- (17) Det fremgår av klagers vedtekter § 1 siste ledd at «*Nesna Skøytevern kystlag er lokallag i Forbundet KYSTEN*». Videre følger det av vedtektene § 2 at klager skal arbeide i overensstemmelse med Forbundet Kystens formål, vedtekter og planer for øvrig. På nettsiden til Forbundet Kysten er Kystlaget Nesna Skøytevern nevnt som ett av 133 lokale kystlag som utgjør medlemsmassen til forbundet.
- (18) Lotterinemnda har etter dette kommet til at klager er en juridisk selvstendig enhet som gjennom vedtekter har en tilknytning til sentralletet Forbundet Kysten. Klager er derfor et underledd og kan ikke søke på selvstendig grunnlag, jf. forskriften § 4.
- (19) Klager har anført at foreningen på forespørsel til Lotteritilsynet per telefon fikk beskjed om at det ikke var nødvendig å sende ny søknad gjennom Forbundet Kysten. Klager viser til at foreningen ville ha levert søknaden på nytt gjennom Forbundet Kysten innen søknadsfristen, dersom tilsynet hadde informert om at søknaden ville bli avslått på bakgrunn av at det ikke var søkt på selvstendig grunnlag. Lotterinemnda tolker dette som en anførsel om brudd på veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11.
- (20) Lotterinemnda legger til grunn at Lotteritilsynet har oppfylt sin alminnelige veiledningsplikt etter forvaltningsloven § 11 første ledd første setning. Veiledningen må tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet til å påta seg slik virksomhet, jf. forvaltningsloven § 11 første ledd tredje setning. På tilsynets hjemmeside er det henvist til forskriften og gitt informasjon om hva som utgjør et underledd og et sentralledd, samt at underledd ikke kan søke på selvstendig grunnlag. Nemnda kan ikke se at tilsynet utover dette har en generell plikt til å veilede underledd om at de ikke kan søke på selvstendig grunnlag. I den forbindelse vises det til at ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner er utpreget masseforvaltning, og at det treffes et stort antall vedtak hvert år. Det kan derfor ikke forventes at tilsynet på eget initiativ kontakter underledd som feilaktig har søkt på selvstendig grunnlag.
- (21) Det fremgår av forvaltningsloven § 11 andre ledd bokstav b at ved forespørsel fra en part skal forvaltningsorganet gi veiledning om regelverk og praksis på område, regler for saksbehandlingen og «*om mulig*» peke på omstendigheter som i det konkrete tilfellet særlig kan få betydning for resultatet. Også her må veiledningen tilpasses det enkelte forvaltningsorgans situasjon og kapasitet.

- (22) Klager sendte 25. april 2023 e-post til postmottak@lottstift.no med spørsmål om den innsendte søknaden. Det fremgikk av henvendelsen:

«I henhold til våre regnskaper (og balanse) utgjør søknadsbeløpet 144.000,-, mens det ble beregnet automatisk 57.000,-. Hva kommer dette av? All moms skal kompenseres, ifølge regjeringens og stortingets vedtak»

- (23) Lotteritilsynet svarte på henvendelsen i e-post 10. mai 2023 til den samme e-postadressen som klager hadde benyttet. I e-posten fremgikk det at:

«Grunnen til at søknadsbeløpet blir oppgitt til 57 717 kroner er at dere har søkt etter forenklet modell. Denne tar utgangspunkt i totale driftskostnader som er oppgitt i søknaden og beregner 8 % kompensasjon av dette opp til 5 millioner og 6 % kompensasjon av kostnader over 5 millioner.

Dere har oppgitt driftskostnader på 721 463 kroner som gir et søknadsbeløp på 57 717 kroner. Jeg ser også av det vedlagte regnskapet at deres faktiske driftskostnader i regnskapet er på 448 463 kroner, noe som vil gi et søknadsbeløp på 35 877.

Jeg vil også informere om at organisasjoner som er knyttet til et sentralledd enten organisatorisk og/eller gjennom vedtekter ikke kan søke om momskompensasjon direkte til Lotteri- og stiftelsestilsynet, men må søke via sitt sentralledd. Jeg vil anbefale dere å ta kontakt med Forbundet Kysten slik at dere kan inkluderes i søknaden fra dem. Søknader fra underledd direkte til Lotteri- og stiftelsestilsynet vil bli avvist.

Ta gjerne kontakt dersom noe er uklart»

- (24) Klager anfører at foreningen ikke har mottatt e-posten 10. mai 2023 og derfor ikke har fått tilstrekkelig veiledning om at foreningen måtte søke gjennom Forbundet Kysten. Lotterinemnda er av den oppfatning at kravene til veiledning i utgangspunktet er begrenset i saker som den foreliggende, der det søkes om et knapphetsgode og der Lotteritilsynet mottar en stor mengde søknader. Det er søkeren som har ansvar for å levere en søknad som samsvarer med kravene i forskriften. I foreliggende sak fremgår det klart både av forskriften og tilsynets hjemmeside hva som regnes som underledd og at underledd må søke gjennom sentralledd, samt at søknader sendt direkte av et underledd vil bli avslått.

- (25) Lotterinemnda legger til grunn at klagers henvendelse 25. april 2023 ikke innebar at Lotteritilsynet var forpliktet til å veilede foreningen om å søke gjennom Forbundet Kysten, ettersom henvendelsen utelukkende gjaldt et konkret spørsmål om avvik mellom foreningens regnskap og beregnet søknadsbeløp. Nemnda ser det slik at tilsynet i e-posten 10. mai 2023 av eget initiativ og som en ekstra service, valgte å opplyse om at underledd som er tilknyttet et sentralledd må søke om kompensasjon gjennom sentralledd. Etter nemndas syn går tilsynet med dette lenger i å veilede klager enn det tilsynet har plikt til etter forvaltningsloven § 11. Den omstendighet at Lotteritilsynets e-post 10. mai 2023 mot formodningen ikke ble sendt og levert til klagers e-postadresse, fritar ikke klager fra ansvaret knyttet til å sørge for at søknaden og foreningen oppfyller forskriftens krav i denne saken.

- (26) Klager henvendte seg den 17. august 2023 på nytt til Lotteritilsynet gjennom deres kontaktskjema. Klager stilte et generelt spørsmål om den innsendte søknaden var under

behandling. Tilsynet svarte samme dag at klager hadde en søknad inne til behandling og at svar på søknadene vil komme rundt midten i desember. Isolert sett er henvendelsen et generelt spørsmål om status på saksbehandlingen som ikke gir tilsynet noen grunn til å gå nærmere inn i saken for å besvare henvendelsen. Veiledningsplikten må tilpasses henvendelsens karakter, og ved generelle henvendelser stilles det beskjedne krav til veilednings omfang. Etter nemndas syn rekker ikke veiledningsplikten i denne saken så langt at tilsynet må foreta undersøkelser som i realiteten innebærer at saksbehandlingen påbegynnes, noe som også understrekes i NOU 2019: 5 s. 252. Lotterinemnda vurderer derfor at henvendelsen fra klager i august ikke utløste noen ytterligere veiledningsplikt for tilsynet.

- (27) Klager har vist til at foreningen flere ganger har vært i kontakt med Lotteritilsynet per telefon, og at tilsynet opplyste at det ikke var nødvendig å sende inn ny søknad gjennom Forbundet Kysten. Det er ikke mulig for Lotterinemnda å etterprøve hva som sagt i telefonsamtalene, og nemnda må derfor forholde seg til den skriftlige korrespondansen som foreligger i saken. Nemnda bemerker imidlertid at det har formodningen mot seg at tilsynet har gitt informasjon som både er i strid med forskriften og i strid med informasjonen i e-posten av 10. mai 2023.
- (28) Lotterinemnda har etter dette kommet til at Lotteritilsynet ikke har brutt veiledningsplikten etter forvaltningsloven § 11.

Konklusjon

- (29) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur